

Opracował:

Kleryk Michael Muskała

student IV roku teologii kapłańskiej Wydziału Teologicznego UO (11.04.2017)

17. SPOSÓB ZACHOWANIA SIĘ W ŚWIĄTYNI

Cele Katechezy:

Uczeń wie, dlaczego kościół to wyjątkowe miejsce.

Uczeń zna oraz potrafi wyjaśnić znaczenie postaw i gestów obowiązujących w kościele podczas modlitwy wspólnotowej oraz indywidualnej.

Uczeń potrafi powiedzieć, jak należy zachować się w kościele podczas modlitwy indywidualnej i wspólnotowej oraz dlaczego.

Zachęca do poprawnego zachowania się w Kościele podczas modlitwy indywidualnej i wspólnotowej.

Metody pracy: inscenizacja, rozmowa kierowana, analiza fragmentu tekstu biblijnego, praca indywidualna, ekspozycja.

Pomoce dydaktyczne: Pismo święte, podręcznik, pudełko w formie prezentu z biletami do kina, teatru i opery, ilustracje postaw i gestów liturgicznych, tabela właściwego zachowania się w kościele, tabela postaw i gestów liturgicznych, karta konkursowa – „Mistrz kościelny savoir-vivre”, wykreślanka.

Wprowadzenie:

Na początku katechezy pytamy się uczniów, w jaki sposób po przyjściu do kościoła należy przywitać się z Panem Jezusem w Najświętszym Sakramencie. Zwracamy uwagę, aby w ród odpowiedzi uczniowie wymienili przykłady i modlitwy.

– Poprzez którą modlitwę możemy oddać cześć i uwielbić Pana Jezusa stale obecnego w kościele? („Niechaj będzie pochwalony Przenajświętszy Sakrament...”)

Te modlitwy rozpoczynamy katechezę, odmawiając ją w skupieniu razem z uczniami. Można poprosić trzech uczniów, aby kolejno odmawiali początek modlitwy: „Niechaj będzie pochwalony Przenajświętszy Sakrament...” a cała klasa wspólnie ją kończy „... teraz i zawsze i na wieki wieków. Amen”.

Krótko przypominamy treści z ostatniej katechezy:

– Z jakich głównych elementów składa się obrzęd zakonienienia? (kapłańskie błogosławieństwo i rozesłanie)

– Jakie jest znaczenie obrzędów zakonienienia Mszy świętej? (kapłan posyła wiernych, aby nieśli Chrystusa, którego spotkali w czasie Mszy świętej całym światu)

Wyjmujemy i kładziemy na biurku wcześniej przygotowany prezent, w którym są umieszczone bilety do kina, teatru i opery (zał. 1). Zapraszamy trzech ochotników, aby podeszli i wylosowali to, co jest w pudełku. Uczniowie przedstawiają klasie wylosowane bilety. Jeżeli to możliwe, przyczepiamy je magnesami do tablicy.

Kolejno razem z całą klasą zastanawiamy się, jak należy przygotować się, gdy idziemy do tych miejsc i jak należy się w nich zachować.

Najpierw jesteśmy w kinie.

– Kiedy możemy wejść do sali kinowej?

– Jakie zasady savoir-vivre obowiązują w tym miejscu? Jeśli uczniowie nie znają tego pojęcia, to wyjaśniamy je (fr. **savoir** – wiedzieć, **vivre** – żyć; „znajomość życia” – dobre maniery, znajomość obowiązków zwyczajów, form towarzyskich i reguł grzeczności). Zwracamy uwagę, aby uczniowie powiedzieli, że w kinie należy wyłączyć komórki, nie prowadzi się podczas seansu głośnych rozmów, ani nie stoi się zasłaniając ekran innym widzom.

– Dlaczego w kinie obowiązują takie zasady?

– Jak ubieramy się idąc do kina?

Następnie przenosimy się do teatru. Krótko omawiamy zasady savoir-vivre obowiązujące w tym miejscu oraz pytamy uczniów, dlaczego one obowiązują.

– Jak się ubieramy idąc na spektakl do teatru? Zwracamy uwagę, aby uczniowie powiedzieli, że są to ubrania eleganckie. Chłopcy idą w długich spodniach, koszulkach, a dziewczyny w spódnicach lub sukienkach.

Kolejno przenosimy się do opery i zadajemy uczniom podobne pytania. Zwracamy uwagę, że w operze obowiązują eleganckie stroje wieczorowe.

Podsumowując wstęp stwierdzamy, że w zachowaniu obowiązującym w kinie, teatrze i operze są pewne podobieństwa i różnice.

– Jak zachowałaby się obsługa opery, gdyby na przedstawienie chciał wejść młody człowiek ubrany w podkoszulek, krótkie spodnie i klapki?

– Dlaczego wychodzimy z kina po skończonym seansie? Zwracamy uwagę, aby uczniowie stwierdzili, że nikt nie siedzi w pustej sali kinowej, w której nie jest emitowany dźwięk filmu.

– Co obsługa kina zrobi z widzami, którzy nie chcą opuścić sali po zakończeniu filmu?

Podanie prawdy:

W tej części katechezy staramy się uwiadomić uczniów o prawdziwą i nieustanną obecność Pana Boga w kościele. Mówimy o wartości tego miejsca i możliwości naszego spotkania z Bogiem. Przychodzimy do kościoła, aby oddać chwałę Bogu podczas modlitwy indywidualnej i we wspólnocie. Staramy się uświadomić uczniom na fakt, że na indywidualnej modlitwie nie przychodzimy do pustego kościoła, ponieważ Chrystus jest w nim cały czas obecny. Podczas Mszy świętej i nabożeństw, szanując innych ludzi nie chcemy przeszkadzać w ich spotkaniu z Bogiem, ale razem z nimi wielbić Go. Z tego powodu każdy powinien w kościele dostosować się do obowiązujących w nim zasad zachowania się.

Prosimy uczniów, aby oczami wyobraźni przeniesli się pod drzwi kościoła.

– Kiedy możemy wejść do kościoła? Naciskamy klamkę i wchodzimy do przedsionka...

– Co robimy po wejściu do kościoła?

– Kogo możemy spotkać w kościele?

Wspólnie z uczniami zastanawiamy się, co kościół odróżnia od wszystkich pozostałych budynków.

– Co czyni kościół wyjątkowym budynkiem?

– Kto jest w kościele cały czas obecny i czeka na spotkanie z nami?

Prosimy, aby uczniowie odczytali fragment Pisma świętego (Mt 28, 20) – „(...) A oto Ja jestem z wami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata”.

– Co potwierdzają te słowa? (stał obecny Pan Jezus pośród nas)

– W jaki sposób Pan Jezus jest stale obecny w kościele? (w tabernakulum – w Najświętszym Sakramencie pod postacią chleba, który stał się Ciałem Pana Jezusa)

– Dlaczego ludzie przychodzą do Kościoła? (by samemu spotkać się z Panem Jezusem lub uczestniczyć we Mszy świętej oraz innych nabożeństwach)

– Co sprzyja godnemu oddaniu chwały Bogu? (wyciszenie, skupienie, wyłączony telefon, unikanie rozmów)

– Jak należy się zachować w Kościele wtedy, gdy jesteście sami, a jak w czasie Mszy świętej i podczas nabożeństw? (we wspólnocie wiernych można np. starszym osobom ustąpić miejsca w ławce, wspólnie odpowiadamy celebransowi, razem śpiewamy, przyjmujemy te same postawy liturgiczne i wykonujemy te same gesty liturgiczne, przychodzimy odpowiednio wcześnie, wyłączamy komórki i wyjmujemy gumy do żucia, jesteście odpowiednio ubrani)

– Jak należy ubrać się do kościoła? (nie odstawiać zbyt ciężkich butów, nie mamy np. klapek, ale ładne buty)

Podsumowując stwierdzamy, że do kościoła przychodzimy, aby spotkać się z Panem Jezusem. Możemy uczynić to podczas modlitwy indywidualnej lub wspólnotowej. Możemy rozdać uczniom tabelkę właściwego zachowania się w kościele, którą należy odpowiednio uzupełnić (zał. 2 i 3).

Cel przyjscia do kościoła	Moje zachowanie się w kościele
SPOTKANIE Z JEZUSEM CHRYSZTUSEM PRZEBYWAJĄCYM CAŁY CZAS W NAJSWĘTSZYM SAKRAMENCIE	
Rozmowa z Bogiem podczas indywidualnej modlitwy poza nabożeństwami i ołtarz Mszy świętej	Klękam, modlę się, oddaję Bogu cześć, w ciszy adoruję Go, odmawiam akty strzeliste, opowiadam Mu o swoim życiu, co mnie martwi, boli, a co cieszy. Dziękuję za radość, które mnie spotkały i przepraszam za popełnione grzechy. Przedstawiam Chrystusowi własne dla mnie i moich bliskich intencje i proszę, jeżeli taka jest Jego wola, o wysłuchanie ich.
Nasza wspólna modlitwa z bliźnimi podczas nabożeństw i Mszy świętej	Przychodzę odpowiednio wcześnie, aby najpierw indywidualnie przywitać się z Chrystusem i przygotować się poprzez krótką modlitwę i wewnętrzne skupienie. Jestem odpowiednio ubrany. Wcześnie wyłączam telefon i wyjmuję gumy do żucia. Zabieram ze sobą modlitewnik <i>Droga do nieba</i> . Wspólnie z wiernymi modlę się, wypowiadam czciście Mszę świętą, śpiewam, wykonuję te same gesty liturgiczne i przyjmuję te same postawy liturgiczne.

Następnie poprzez pytania sprawdzamy, ile uczniowie pamiętają z omawianych w poprzednich latach postaw i gestów liturgicznych. Jeśli jakie postawy i gesty są nieznane, to posługując się podręcznikiem omawiamy je.

Podsumowując podajemy i wyjątkowo cytujemy Hieronima: „Przykładem cię ciała powinno zawsze towarzyszyć przykładem cię serca”. Wykonywane przez nas gesty i postawy liturgiczne mają sens, gdy są zgodne z naszym wnętrzem. Bije się w piersi, ponieważ mam w sercu prawdziwego Boga i przepraszam Boga za swoje grzechy. Zachęcamy również uczniów, aby zawsze podczas liturgii wiadomie wykonywali wszystkie gesty i przyjmowali właściwe postawy.

Powtórzenie (do wyboru):

Utrwalamy z uczniami zasady zachowania obowiązujące w kościele oraz odpowiednie postawy i gesty liturgiczne. Zachęcamy ich do częstego spotkania z Chrystusem w kościele podczas modlitwy indywidualnej i we wspólnocie.

1. WARIANT

rozdajemy uczniom tabelki z narysowanymi postawami i gestami liturgicznymi. Prosimy, aby do każdej z nich dopasowali odpowiednie wyjątkowo (zał. 4 i 5).

<p>Kłęknięcie Oznacza oddanie czci Bogu, pokorę człowieka. Wykonywane podczas przeistoczenia, na początku obrzędu komunii, podczas adoracji i błogosławieństwa Najświętszym Sakramentem.</p>	<p>Stanie Wyraża uszanowanie Boga oraz gotowość do działania. Przyjmuje się na początku i na końcu Mszy świętej, w czasie Ewangelii, wyznania wiary i Modlitwy eucharystycznej</p>	<p>Siedzenie Postawa zasluchanego ucznia przyjmowana podczas czytania i kazania.</p>
<p>Leżenie krzyżem Wyraz najgłębszej adoracji, pokory i całkowitego oddania się Bogu. Przyjmowane przez kapłana podczas liturgii Wielkiego Piątku oraz przez diakonów podczas wiece kapłańskich.</p>	<p>Procesja Symbol nowego Ludu Bożego pielgrzymującego do Jezusa. Może być eucharystyczna, podczas liturgii Mszy świętej, błagalna i pogrzebowa.</p>	<p>Znak krzyża Symbolizuje krzyż Chrystusa, najprostsze wyznanie wiary w Jedyne Boga w Trójcy Przenajświętszej.</p>
<p>Złożenie rąk Gest modlitewny symbolizujący wzniesienie duszy do Boga.</p>	<p>Bicie się w piersi Znak pokory i żalu za popełnione grzechy. Oznacza potrzebę skręsenia zatwardziałego swojego serca.</p>	<p>Znak pokoju Znak zgody i Bożego pokoju, którego sami nie potrafimy zbudować.</p>
<p>Rozłożenie rąk Postawa kapłańska, oznaczająca modlitewne zwrócenie się do Boga i oczekiwanie Jego pomocy.</p>	<p>Sklon głow Wykonywany przed czytaniem i po nim oraz podczas przyniesienia darów ofiarnych.</p>	<p>Przykładem cię Wykonywane po wejściu do kościoła i przed wyjściem z niego oraz przechodząc przed tabernakulum. Nie czynimy wtedy znaku krzyża.</p>

2. WA r i A N T

Klasowy konkurs „Mistrz kościelnego savoir-vivre” (zał. 6).

rozdajemy uczniom tabelki oraz prosimy o ich uzupełnienie poprzez wpisanie odpowiednich postaw, gestów liturgicznych i odpowiednich zachowań. Uczniowie pracują z podręcznikiem. Trzech/pięciu pierwszych uczniów, którzy rozwiążą poprawnie zadanie otrzymują plusa lub ocenę. Na zakończenie uczniowie podają odpowiedzi, a katecheta sprawdza ich poprawność.

Mistrz kościelnego savoir-vivre

.....
(imię i nazwisko)

Różne sytuacje, jakie mogą zdarzyć się w czasie liturgii	Gest, postawa lub nasze odpowiednie zachowanie się
Podczas czytania Ewangelii	Postawa – stojąca
Wykonuje go kapłan podczas Mszy świętej. wypowiada słowa „Pan z wami”	Gest – rozłożenie rąk
Na Mszy świętej. podczas aktu ślubu za grzechy	Gest – bicie się w piersi
Gumata w czasie drogi do kościoła	Należy ją przed kościołem wyrzucić do kosza na śmieci
Poza kościołem w Boże Ciało	Postawa – procesja
W czasie, gdy ksiądz podnosi konsekrowaną hostię podczas przeistoczenia	Postawa – klęcząca
Podczas modlitwy wiernych	Postawa – stojąca
Koleżanka zaczyna opowiadać o swojej nowej sukience	Nie kontynuujemy rozmowy, upominamy ją
Podczas modlitwy	Gest – złożenie rąk
Odpowiedni strój w czasie Mszy świętej.	Schludny, nie powodujmy rozproszenia
Jest wyrazem zgody bliźnich	Gest – znak pokoju
Kolega włacza komórkę i chce nam pokazać nowe zdjęcia, jakie dostał na WhatsApp	Nie zgadzamy się na to, upominamy go
Kapłan z wiernymi rozpoczyna nim Mszę świętą.	Gest – znak krzyża
Starsza kobieta stoi podczas Mszy świętej. obok ławki	Należy ustąpić jej miejsca
Podczas kazania	Postawa – siedząca
Wyjątkowa postawa modlitewna przyjmowana w czasie liturgii Wielkiego Piątku oraz podczas wiece	Postawa – leżenie krzyżem
Wywielbiony numer pieśni	Otwiera się w odpowiednim miejscu Dni i śpiewa się pieśni razem z całą wspólnotą

3. WAriANT

rozdamy uczniom wykres lank i prosimy, aby otoczyli p łami w linach poziomych i pionowych wszystkie postawy i gesty liturgiczne, które s zapisane w podr czniku (zał. 7).

G	E	A	S	D	F	G	H	Y	T	E	A	A	H	J	<u>Z</u>	<u>K</u>	U	K	O
<u>S</u>	<u>I</u>	<u>E</u>	<u>D</u>	<u>Z</u>	_	<u>C</u>	<u>A</u>	G	A	P	O	L	J	H	<u>N</u>	<u>L</u>	D	F	S
<u>T</u>	A	S	D	<u>P</u>	F	G	H	J	K	L	W	E	R	T	<u>A</u>	_	Y	<u>Z</u>	I
<u>O</u>	G	F	D	<u>R</u>	A	S	D	A	E	F	J	U	F	N	<u>K</u>	<u>C</u>	W	<u>N</u>	A
<u>J</u>	S	D	<u>R</u>	<u>O</u>	<u>Z</u>	<u>Ł</u>	<u>O</u>	_	<u>E</u>	<u>N</u>	<u>I</u>	<u>E</u>	<u>R</u>	_	<u>K</u>	<u>Z</u>	F	<u>A</u>	H
_	A	E	R	<u>C</u>	T	Y	U	I	O	Q	W	E	R	T	<u>R</u>	_	R	<u>K</u>	Y
<u>C</u>	<u>L</u>	<u>E</u>	_	<u>E</u>	<u>N</u>	<u>I</u>	<u>E</u>	<u>K</u>	<u>R</u>	<u>Z</u>	<u>Y</u>	_	<u>E</u>	<u>M</u>	<u>Z</u>	<u>C</u>	F	<u>P</u>	Y
<u>A</u>	L	K	J	<u>S</u>	H	G	F	D	S	W	E	R	T	Y	<u>Y</u>	<u>A</u>	G	<u>O</u>	H
M	N	B	V	<u>J</u>	C	X	Z	P	O	I	U	Y	T	R	_	E	W	<u>K</u>	S
F	G	H	J	<u>A</u>	K	A	D	F	G	H	J	D	F	G	<u>A</u>	R	T	<u>O</u>	Y
T	R	J	<u>B</u>	<u>I</u>	<u>C</u>	<u>I</u>	<u>E</u>	<u>S</u>	<u>I</u>	_	<u>W</u>	<u>P</u>	<u>I</u>	<u>E</u>	<u>R</u>	_	R	<u>J</u>	K
M	O	<u>Z</u>	<u>Ł</u>	<u>O</u>	_	<u>E</u>	<u>N</u>	<u>I</u>	<u>E</u>	<u>R</u>	_	<u>K</u>	J	K	L	T	R	<u>U</u>	L

4. WAriANT

W ramach powtórzenia mo emy również zrobi konkurs „Projektanta mody ko cielnej”. Chłopcy projektuj odpowiedni strój dla dziewcz t, a dziewcz ta dla chłopców. Mo na da utrudnienie i wylosowa jaki kolor (np. kredk z piórnika), który musi si znale w ka dym projekcie. Dziewczyny mo e dzi ki temu dowiedz si , e nie musz mie miniówki oraz gołych ramion, aby podoba si chłopcom, a chłopcy, e lepiej wygl daj , gdy ubior koszul i długie spodnie.

Na zako czenie katechezy wspólnie z uczniami dzi kujemy Chrystusowi w modlitwie za Jego stał obecno w naszych ko ciołach. Odmawiamy krótk modlitw uło on z uczniami lub „Chwała Ojcu...”

Zeszyt ucznia:

Temat: Sposób zachowania si w wi tyń.

1. Przyklejona tabela (zał. 2 i 3) – Mo na również rozda jako zadanie domowe.
2. Wszystkie postawy i gesty liturgiczne nale y wykonywa wiadomie i ze czci , poniewa ka dy z nich ma swoje znaczenie oraz kieruje serca i umysły wszystkich osób uczestnicz cych w liturgii ku Bogu.

ZAŁ. 2

Tabela właściwego zachowania się w kościele.

Cel przyścia do kościoła	Moje zachowanie się w kościele
SPOTKANIE Z JEZUSEM CHRYSZTUSEM PRZEBYWAJĄCYM CAŁY CZAS W NAJŚWIĘTSZYM SAKRAMENCIE	
Rozmowa z Bogiem podczas indywidualnej modlitwy poza nabożeństwami i ofiarą Mszy Świętej	
Nasza wspólna modlitwa z bliźnimi podczas nabożeństw i Mszy Świętej	

Cel przyścia do kościoła	Moje zachowanie się w kościele
SPOTKANIE Z JEZUSEM CHRYSZTUSEM PRZEBYWAJĄCYM CAŁY CZAS W NAJŚWIĘTSZYM SAKRAMENCIE	
Rozmowa z Bogiem podczas indywidualnej modlitwy poza nabożeństwami i ofiarą Mszy Świętej	
Nasza wspólna modlitwa z bliźnimi podczas nabożeństw i Mszy Świętej	

Cel przyścia do kościoła	Moje zachowanie się w kościele
SPOTKANIE Z JEZUSEM CHRYSZTUSEM PRZEBYWAJĄCYM CAŁY CZAS W NAJŚWIĘTSZYM SAKRAMENCIE	
Rozmowa z Bogiem podczas indywidualnej modlitwy poza nabożeństwami i ofiarą Mszy Świętej	
Nasza wspólna modlitwa z bliźnimi podczas nabożeństw i Mszy Świętej	

Cel przyścia do kościoła	Moje zachowanie się w kościele
SPOTKANIE Z JEZUSEM CHRYSZTUSEM PRZEBYWAJĄCYM CAŁY CZAS W NAJŚWIĘTSZYM SAKRAMENCIE	
Rozmowa z Bogiem podczas indywidualnej modlitwy poza nabożeństwami i ofiarą Mszy Świętej	
Nasza wspólna modlitwa z bliźnimi podczas nabożeństw i Mszy Świętej	

Uzupełnienie tabeli wła ciwego zachowania si w ko cieie.

Przychodzę odpowiednio wcześniej, aby najpierw indywidualnie przywitać się z Chrystusem i przygotować się poprzez krótką modlitwę i wewnętrzne skupienie. Jestem odpowiednio ubrany. Wcześniej wyłączam telefon i wyjmuję gumę do żucia. Zabieram ze sobą modlitewnik *Droga do nieba*. Wspólnie z wiernymi modlę się, wypowiadam części stałe Mszy św., śpiewam, wykonuję te same gesty liturgiczne i przyjmuję te same postawy liturgiczne.

Kłękam, modlę się, oddaję Bogu cześć, w ciszy adoruję Go, odmawiam akty strzeliste, opowiadam Mu o swoim życiu, co mnie martwi, boli, a co cieszy. Dziękuję za radości, które mnie spotkały i przepraszam za popełnione grzechy. Przedstawiam Chrystusowi ważne dla mnie i moich bliźnich intencje i proszę, jeżeli taka jest Jego wola, o wysłuchanie ich.

Przychodzę odpowiednio wcześniej, aby najpierw indywidualnie przywitać się z Chrystusem i przygotować się poprzez krótką modlitwę i wewnętrzne skupienie. Jestem odpowiednio ubrany. Wcześniej wyłączam telefon i wyjmuję gumę do żucia. Zabieram ze sobą modlitewnik *Droga do nieba*. Wspólnie z wiernymi modlę się, wypowiadam części stałe Mszy św., śpiewam, wykonuję te same gesty liturgiczne i przyjmuję te same postawy liturgiczne.

Kłękam, modlę się, oddaję Bogu cześć, w ciszy adoruję Go, odmawiam akty strzeliste, opowiadam Mu o swoim życiu, co mnie martwi, boli, a co cieszy. Dziękuję za radości, które mnie spotkały i przepraszam za popełnione grzechy. Przedstawiam Chrystusowi ważne dla mnie i moich bliźnich intencje i proszę, jeżeli taka jest Jego wola, o wysłuchanie ich.

Przychodzę odpowiednio wcześniej, aby najpierw indywidualnie przywitać się z Chrystusem i przygotować się poprzez krótką modlitwę i wewnętrzne skupienie. Jestem odpowiednio ubrany. Wcześniej wyłączam telefon i wyjmuję gumę do żucia. Zabieram ze sobą modlitewnik *Droga do nieba*. Wspólnie z wiernymi modlę się, wypowiadam części stałe Mszy św., śpiewam, wykonuję te same gesty liturgiczne i przyjmuję te same postawy liturgiczne.

Kłękam, modlę się, oddaję Bogu cześć, w ciszy adoruję Go, odmawiam akty strzeliste, opowiadam Mu o swoim życiu, co mnie martwi, boli, a co cieszy. Dziękuję za radości, które mnie spotkały i przepraszam za popełnione grzechy. Przedstawiam Chrystusowi ważne dla mnie i moich bliźnich intencje i proszę, jeżeli taka jest Jego wola, o wysłuchanie ich.

Przychodzę odpowiednio wcześniej, aby najpierw indywidualnie przywitać się z Chrystusem i przygotować się poprzez krótką modlitwę i wewnętrzne skupienie. Jestem odpowiednio ubrany. Wcześniej wyłączam telefon i wyjmuję gumę do żucia. Zabieram ze sobą modlitewnik *Droga do nieba*. Wspólnie z wiernymi modlę się, wypowiadam części stałe Mszy św., śpiewam, wykonuję te same gesty liturgiczne i przyjmuję te same postawy liturgiczne.

Kłękam, modlę się, oddaję Bogu cześć, w ciszy adoruję Go, odmawiam akty strzeliste, opowiadam Mu o swoim życiu, co mnie martwi, boli, a co cieszy. Dziękuję za radości, które mnie spotkały i przepraszam za popełnione grzechy. Przedstawiam Chrystusowi ważne dla mnie i moich bliźnich intencje i proszę, jeżeli taka jest Jego wola, o wysłuchanie ich.

Przychodzę odpowiednio wcześniej, aby najpierw indywidualnie przywitać się z Chrystusem i przygotować się poprzez krótką modlitwę i wewnętrzne skupienie. Jestem odpowiednio ubrany. Wcześniej wyłączam telefon i wyjmuję gumę do żucia. Zabieram ze sobą modlitewnik *Droga do nieba*. Wspólnie z wiernymi modlę się, wypowiadam części stałe Mszy św., śpiewam, wykonuję te same gesty liturgiczne i przyjmuję te same postawy liturgiczne.

Kłękam, modlę się, oddaję Bogu cześć, w ciszy adoruję Go, odmawiam akty strzeliste, opowiadam Mu o swoim życiu, co mnie martwi, boli, a co cieszy. Dziękuję za radości, które mnie spotkały i przepraszam za popełnione grzechy. Przedstawiam Chrystusowi ważne dla mnie i moich bliźnich intencje i proszę, jeżeli taka jest Jego wola, o wysłuchanie ich.

Przychodzę odpowiednio wcześniej, aby najpierw indywidualnie przywitać się z Chrystusem i przygotować się poprzez krótką modlitwę i wewnętrzne skupienie. Jestem odpowiednio ubrany. Wcześniej wyłączam telefon i wyjmuję gumę do żucia. Zabieram ze sobą modlitewnik *Droga do nieba*. Wspólnie z wiernymi modlę się, wypowiadam części stałe Mszy św., śpiewam, wykonuję te same gesty liturgiczne i przyjmuję te same postawy liturgiczne.

Kłękam, modlę się, oddaję Bogu cześć, w ciszy adoruję Go, odmawiam akty strzeliste, opowiadam Mu o swoim życiu, co mnie martwi, boli, a co cieszy. Dziękuję za radości, które mnie spotkały i przepraszam za popełnione grzechy. Przedstawiam Chrystusowi ważne dla mnie i moich bliźnich intencje i proszę, jeżeli taka jest Jego wola, o wysłuchanie ich.

ZAŁ. 4

Tabela postaw i gestów liturgicznych.

		
		
		
		

ZAŁ. 5

Uzupełnienie tabeli postaw i gestów liturgicznych.

Symbol nowego Ludu Bożego pielgrzymującego za Jezusem. Może być eucharystyczna, podczas liturgii Mszy św., błagalna i pogrzebowa.	Wykonywany przed czytaniem i po nim oraz podczas przynoszenia darów ofiarnych.	Gest modlitewny symbolizujący wzniesienie duszy do Boga.
Znak zgody i Bożego pokoju, którego sami nie potrafimy zbudować.	Oznacza oddanie czci Bogu, pokorę człowieka. Wykonywane podczas przeistoczenia, na początku obrzędu komunii, podczas adoracji i błogosławieństwa Najświętszym Sakramentem.	Postawa kapłana oznaczająca modlitewne zwrócenie się do Boga i oczekiwanie Jego pomocy.
Postawa zasłuchanego ucznia przyjmowana podczas czytań i kazania.	Wykonywane po wejściu do kościoła i przed wyjściem z niego oraz przechodząc przed tabernakulum. Nie czynimy wtedy znaku krzyża.	Wyraz najgłębszej adoracji, pokory i całkowitego oddania się Bogu. Przyjmowane przez kapłana podczas liturgii Wielkiego Piątku oraz przez diakonów podczas święceń kapłańskich.
Symbolizuje krzyż Chrystusa, najprostsze wyznaczenie wiary w Jedyne Boga w Trójcy Przenajświętszej.	Wyraża uszanowanie Boga oraz gotowość do działania. Przyjmuje się ją na początku i na końcu Mszy św. w czasie Ewangelii, wyznaczenia wiary i Modlitwy eucharystycznej.	Znak pokory i żalu za popełnione grzechy. Oznacza potrzebę skruszenia zatwardziałości swojego serca.

Symbol nowego Ludu Bożego pielgrzymującego za Jezusem. Może być eucharystyczna, podczas liturgii Mszy św., błagalna i pogrzebowa.	Wykonywany przed czytaniem i po nim oraz podczas przynoszenia darów ofiarnych.	Gest modlitewny symbolizujący wzniesienie duszy do Boga.
Znak zgody i Bożego pokoju, którego sami nie potrafimy zbudować.	Oznacza oddanie czci Bogu, pokorę człowieka. Wykonywane podczas przeistoczenia, na początku obrzędu komunii, podczas adoracji i błogosławieństwa Najświętszym Sakramentem.	Postawa kapłana oznaczająca modlitewne zwrócenie się do Boga i oczekiwanie Jego pomocy.
Postawa zasłuchanego ucznia przyjmowana podczas czytań i kazania.	Wykonywane po wejściu do kościoła i przed wyjściem z niego oraz przechodząc przed tabernakulum. Nie czynimy wtedy znaku krzyża.	Wyraz najgłębszej adoracji, pokory i całkowitego oddania się Bogu. Przyjmowane przez kapłana podczas liturgii Wielkiego Piątku oraz przez diakonów podczas święceń kapłańskich.
Symbolizuje krzyż Chrystusa, najprostsze wyznaczenie wiary w Jedyne Boga w Trójcy Przenajświętszej.	Wyraża uszanowanie Boga oraz gotowość do działania. Przyjmuje się ją na początku i na końcu Mszy św. w czasie Ewangelii, wyznaczenia wiary i Modlitwy eucharystycznej.	Znak pokory i żalu za popełnione grzechy. Oznacza potrzebę skruszenia zatwardziałości swojego serca.

Symbol nowego Ludu Bożego pielgrzymującego za Jezusem. Może być eucharystyczna, podczas liturgii Mszy św., błagalna i pogrzebowa.	Wykonywany przed czytaniem i po nim oraz podczas przynoszenia darów ofiarnych.	Gest modlitewny symbolizujący wzniesienie duszy do Boga.
Znak zgody i Bożego pokoju, którego sami nie potrafimy zbudować.	Oznacza oddanie czci Bogu, pokorę człowieka. Wykonywane podczas przeistoczenia, na początku obrzędu komunii, podczas adoracji i błogosławieństwa Najświętszym Sakramentem.	Postawa kapłana oznaczająca modlitewne zwrócenie się do Boga i oczekiwanie Jego pomocy.
Postawa zasłuchanego ucznia przyjmowana podczas czytań i kazania.	Wykonywane po wejściu do kościoła i przed wyjściem z niego oraz przechodząc przed tabernakulum. Nie czynimy wtedy znaku krzyża.	Wyraz najgłębszej adoracji, pokory i całkowitego oddania się Bogu. Przyjmowane przez kapłana podczas liturgii Wielkiego Piątku oraz przez diakonów podczas święceń kapłańskich.
Symbolizuje krzyż Chrystusa, najprostsze wyznaczenie wiary w Jedyne Boga w Trójcy Przenajświętszej.	Wyraża uszanowanie Boga oraz gotowość do działania. Przyjmuje się ją na początku i na końcu Mszy św. w czasie Ewangelii, wyznaczenia wiary i Modlitwy eucharystycznej.	Znak pokory i żalu za popełnione grzechy. Oznacza potrzebę skruszenia zatwardziałości swojego serca.

.....
(Imi i nazwisko)

Różne sytuacje, jakie mogą zdarzyć się w czasie liturgii	Gest, postawa lub odpowiednie zachowanie się
Podczas czytania Ewangelii	Postawa –
Wykonuje go kapłan podczas Mszy św. wypowiadając słowa „Pan z wami”	Gest –
Na Mszy św. podczas aktu żalu za grzechy	Gest –
Guma żuta w czasie drogi do kościoła	
Poza kościołem w Boże Ciało	Postawa –
W czasie, gdy ksiądz podnosi konsekrowaną hostię podczas przeistoczenia	Postawa –
Podczas modlitwy wiernych	Postawa –
Koleżanka zaczyna opowiadać o swojej nowej sukience	
Podczas modlitwy	Gest –
Odpowiedni strój w czasie Mszy św.	
Jest wyrazem zgody bliźnich	Gest –
Kolega włącza komórkę i chce nam pokazać nowe zdjęcia, jakie dostał na WhatsApp	
Kapłan z wiernymi rozpoczyna nim Mszę św.	Gest –
Starsza kobieta stoi podczas Mszy św. obok ławki	
Podczas kazania	Postawa –
Wyjątkowa postawa modlitewna przyjmowana w czasie liturgii Wielkiego Piątku oraz podczas święceń	Postawa –
Wyświetlony numer pieśni	

.....
(Imi i nazwisko)

Różne sytuacje, jakie mogą zdarzyć się w czasie liturgii	Gest, postawa lub odpowiednie zachowanie się
Podczas czytania Ewangelii	Postawa –
Wykonuje go kapłan podczas Mszy św. wypowiadając słowa „Pan z wami”	Gest –
Na Mszy św. podczas aktu żalu za grzechy	Gest –
Guma żuta w czasie drogi do kościoła	
Poza kościołem w Boże Ciało	Postawa –
W czasie, gdy ksiądz podnosi konsekrowaną hostię podczas przeistoczenia	Postawa –
Podczas modlitwy wiernych	Postawa –
Koleżanka zaczyna opowiadać o swojej nowej sukience	
Podczas modlitwy	Gest –
Odpowiedni strój w czasie Mszy św.	
Jest wyrazem zgody bliźnich	Gest –
Kolega włącza komórkę i chce nam pokazać nowe zdjęcia, jakie dostał na WhatsApp	
Kapłan z wiernymi rozpoczyna nim Mszę św.	Gest –
Starsza kobieta stoi podczas Mszy św. obok ławki	
Podczas kazania	Postawa –
Wyjątkowa postawa modlitewna przyjmowana w czasie liturgii Wielkiego Piątku oraz podczas święceń	Postawa –
Wyświetlony numer pieśni	

ZAŁ. 7

Otocz p tłami wszystkie postawy i gesty liturgiczne omówione w podr czniku (temat 17).

G	E	A	S	D	F	G	H	Y	T	E	A	A	H	J	Z	K	U	K	O
S	I	E	D	Z	Ą	C	A	G	A	P	O	L	J	H	N	L	D	F	S
T	A	S	D	P	F	G	H	J	K	L	W	E	R	T	A	Ę	Y	Z	I
O	G	F	D	R	A	S	D	A	E	F	J	U	F	N	K	C	W	N	A
J	S	D	R	O	Z	Ł	O	Ż	E	N	I	E	R	Ą	K	Z	F	A	H
Ą	A	E	R	C	T	Y	U	I	O	Q	W	E	R	T	R	Ą	R	K	Y
C	L	E	Ż	E	N	I	E	K	R	Z	Y	Ż	E	M	Z	C	F	P	Y
A	L	K	J	S	H	G	F	D	S	W	E	R	T	Y	Y	A	G	O	H
M	N	B	V	J	C	X	Z	P	O	I	U	Y	T	R	Ż	E	W	K	S
F	G	H	J	A	K	A	D	F	G	H	J	D	F	G	A	R	T	O	Y
T	R	J	B	I	C	I	E	S	I	Ę	W	P	I	E	R	Ś	R	J	K
M	O	Z	Ł	O	Ż	E	N	I	E	R	Ą	K	J	K	L	T	R	U	L

Otocz p tłami wszystkie postawy i gesty liturgiczne omówione w podr czniku (temat 17).

G	E	A	S	D	F	G	H	Y	T	E	A	A	H	J	Z	K	U	K	O
S	I	E	D	Z	Ą	C	A	G	A	P	O	L	J	H	N	L	D	F	S
T	A	S	D	P	F	G	H	J	K	L	W	E	R	T	A	Ę	Y	Z	I
O	G	F	D	R	A	S	D	A	E	F	J	U	F	N	K	C	W	N	A
J	S	D	R	O	Z	Ł	O	Ż	E	N	I	E	R	Ą	K	Z	F	A	H
Ą	A	E	R	C	T	Y	U	I	O	Q	W	E	R	T	R	Ą	R	K	Y
C	L	E	Ż	E	N	I	E	K	R	Z	Y	Ż	E	M	Z	C	F	P	Y
A	L	K	J	S	H	G	F	D	S	W	E	R	T	Y	Y	A	G	O	H
M	N	B	V	J	C	X	Z	P	O	I	U	Y	T	R	Ż	E	W	K	S
F	G	H	J	A	K	A	D	F	G	H	J	D	F	G	A	R	T	O	Y
T	R	J	B	I	C	I	E	S	I	Ę	W	P	I	E	R	Ś	R	J	K
M	O	Z	Ł	O	Ż	E	N	I	E	R	Ą	K	J	K	L	T	R	U	L

Otocz p tłami wszystkie postawy i gesty liturgiczne omówione w podr czniku (temat 17).

G	E	A	S	D	F	G	H	Y	T	E	A	A	H	J	Z	K	U	K	O
S	I	E	D	Z	Ą	C	A	G	A	P	O	L	J	H	N	L	D	F	S
T	A	S	D	P	F	G	H	J	K	L	W	E	R	T	A	Ę	Y	Z	I
O	G	F	D	R	A	S	D	A	E	F	J	U	F	N	K	C	W	N	A
J	S	D	R	O	Z	Ł	O	Ż	E	N	I	E	R	Ą	K	Z	F	A	H
Ą	A	E	R	C	T	Y	U	I	O	Q	W	E	R	T	R	Ą	R	K	Y
C	L	E	Ż	E	N	I	E	K	R	Z	Y	Ż	E	M	Z	C	F	P	Y
A	L	K	J	S	H	G	F	D	S	W	E	R	T	Y	Y	A	G	O	H
M	N	B	V	J	C	X	Z	P	O	I	U	Y	T	R	Ż	E	W	K	S
F	G	H	J	A	K	A	D	F	G	H	J	D	F	G	A	R	T	O	Y
T	R	J	B	I	C	I	E	S	I	Ę	W	P	I	E	R	Ś	R	J	K
M	O	Z	Ł	O	Ż	E	N	I	E	R	Ą	K	J	K	L	T	R	U	L